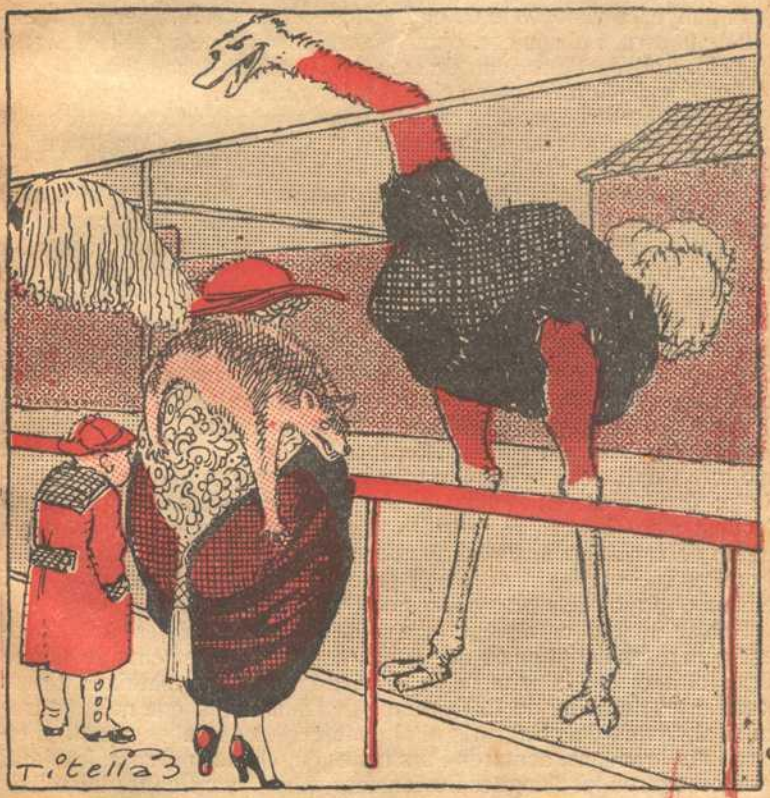
Any X. N.º 520 - PREU: 5 Cèntims. - Barcelona, 27 desbre. 1913

EN PATUFET

L'avestrús.—¡Ja, ja, ja! ¡no'n volia saber d'altra! Aquesta senyora porta al cap lo que jo porto... a la cua.

PORTIC

Pels nens pobres de Sant Joan de Déu

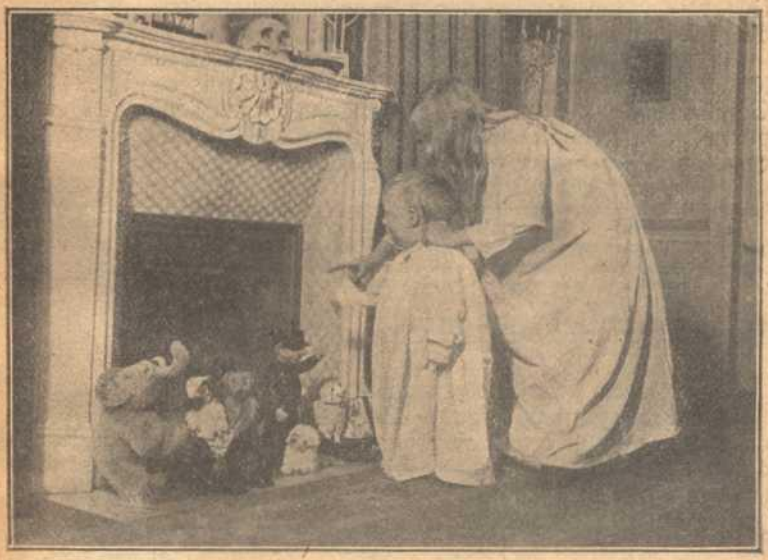
UN excel·lent amic nostre, del qual, joves llegidors d'EN PATUFET, en coneixereu segurament el nom, la seva bonhomía i l'art exquisit de la seva ploma, en Ramón Suriñach Sentíes, tremolós encara de la punyenta visió de la dolor humana, ferits sos ulls per les llatzeríes de la carn, i el seu cor, d'una pietat immensa pels petits sofrents de l'Hospital de Sant Joan de Déu, ha fet sentir desde les columnes de *La Veu de Catalunya* un clam de misericordia.

No, no intentaré pas descriure-us a la menuda l'espectacle torbador que, entre les parets hospitaleres d'aquell alberg de Les Corts, va exaltar la ja afinada sensibilitat i la caritat encesa del nostre amic; jo fóra impotent per a descapdellar de bell nou davant dels vostres ulls, amb aquella veritat, amb aquella sinceritat, amb aquells mots prenedors amb que ho fa en Surjñach, l'afrós seguici de tantes miseries, aquella llarga corrúa de llagues gangrenades, de pústules rosegadores, de membres esguerrats, de totes aquelles tortures que's senten més tràgiques i agullonadores quan un les sab torcidores de les carns tendres dels infants, quan no's poden creure pena de cap culpa, quan són corona de martiri que, per inescrutables designis divins, circumda fronts encara auriolats per les roses blanques de l'ignocencia.

Amb aconsellar-vos que'l llegiu l'emocionant article den Suriñach Sentíes, hauré fet més per a encomanar-vos la seva pietat, que no pas amb tota l'artificiosa i vana literatura que jo pogués abocar aquí. Llegiu-lo; és publicat en l'edició de *La Veu de Catalunya* del dia 13 d'aquest mes, i ja sabreu dir-me després si hi ha entranyes que's puguin deixar de commoure davant de tant dolor com allà s'hi compta, ni orelles que sordegin an aquell prec de caritat que per gracia es demana en favor dels nens pobres de Sant Joan de Déu.

I no serà molt, certament, que us hi resistiu vosaltres, ànimes joves, generoses i cristianes, que coneixeu els mereixements de la que l'Apòstol anomena la primera de les virtuts, quan les mateixes turbes incendiaries del juliol de 1909, rebuig de l'humanitat, que no's deturaren ni al davant dels Sagraris ni al damunt de les tombes, rendiren en terra llurs brandons, acataren llurs testes engallades pel satànic triomf i es mossegaren les llengües flestomadores, al davant de les humilíssi-

LA DIADA DE NADAL A PARÍS

El Papa Noël, que allí és lo que aquí els Reis d'Orient, ha baixat per la xamenela les joguines, que'ls nens miren tot encantats.

mes figures dels Germans de Sant Joan de Déu i de llurs fills de caritat, aquells mesquinets que s'esbatíen a les llançades dels dolors més punyents.

Grossa o xica, segons els medis de cada hu, estic ben cert, estimats llegidors, que no la regatejareu la vostra almoina pel bé d'aquells vostres germanets desgraciats, sumant-la a les que ja tantes persones pietoses han fet a mans del senyor Administrador de *La Veu de Catalunya*, en les columnes de qual diari ha quedat oberta la suscripció des l'endemà mateix del dia en que fou tocat en Suriñach d'aquella santíssima misericordia que amb misericordia també serà pagada en l'altra vida, segons prometença de Jesús Salvador.

Feu la caritat prenent ocasió principalment d'aquestes festes de Nadal que ara comencem, d'aquestes festes en que, com diu en Suriñach Sentíes, inspiradament, «la gran familia de l'Humanitat se sent una, tolerant, enfondida, purificada per l'amor d'aquell Nen pobre que va plorar en un estable».

I sien també els mots de l'articulista autor de tant cristiana iniciativa, els que tanquin aquestes pobres paraules amb que he cregut un deure fer-me ressò de la seva bona obra:

«Pels nens tuberculosos, pels raquítics, pels escrofulosos, pels epilèptics, pels coixos, pels cretins, pels tulits, pels cecs; per aquests Germans que'ls atenen heroics i humilíssims...; per l'amor de Déu, que per a prova, consol, abatiment o reducció de tots disposa aquestes coses agudes del dolor, ¡CARITAT! ¡CARITAT!»

ABECÉ

El Suplement d'En Patufet corresponent al present número publica l'onzè folletó de la preciosa noveleta «La família del capità Delmar». Amb aquest Suplement es regala el conte complet «La por», den Manel Folch i Torres.

En Camacurt pel món

Retorn

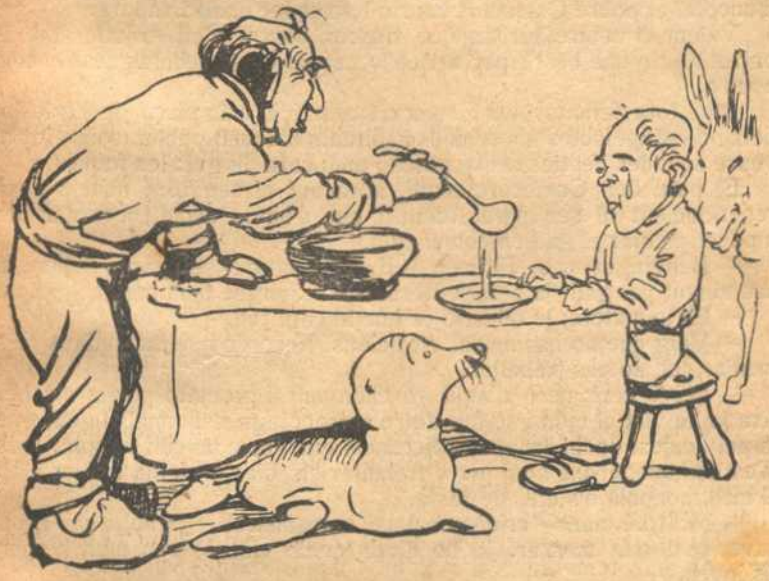
En Camacurt començava a sentir fal·leres de tornar al seu país. Era l'anyorança lo que li feia desitjar anar a passar el Nadal a casa, i per això va reunir als esquimals, anunciant-los el seu desig de deixar-los. Però ¿còm? Un any ja feia que havía sortit de casa seva, i si per a tornar-hi li calía tenir de caminar un altre any, no arribaría pas per Nadal, com ell desitjava.

El seu ase, mig gelat amb aquelles neus, no era el medi de locomoció més ràpid que podía adoptar.

Els esquimals li oferiren trineus, però tampoc era prou ràpid el sistema.

Veient que no podía trobar de moment solució al problema, va resoldre pensar-s'hi aquella nit; però heusaquí que aquella nit va alçar-se un vent tant fort que no hi havía rès segur. Les coves dels esquimals varen quedar al descobert, i encara que aquests portaven grans lones i teles fortes per a montar tendes de campanya, no calía pensar-hi, perquè'l vent s'ho hauría emportat tot.

Doncs fou tot això lo que donà l'idea al nostre atrevit Camacurt.

L'endemà, amb les teles de les tendes en Camacurt començà la construcció d'un artefacte que omplía d'admiració als esquimals.

Vosaltres no us admirareu si us dic que lo que en Camacurt feia era un monoplà.

La seva idea era aprofitar aquella ventada per a anar pels aires a casa seva. Li faltava el motor, però per un enginy com el del nostre hèroe, això és poca cosa. Amb un llum d'esperit de vi i un molí de vent, va tenir motor i hèlix, quedant-li tant complet l'aparell, que l'endemà mateix efectuà una serie de proves amb el major èxit.

Els esquimals es tornaven ximples d'alegría; l'ase bramava i les foques xisclaven de tanta admiració.

Al cap de dos dies, el monoplà, amb l'ase i les foques i, naturalment, amb en Camacurt, emprenía el vol entre les aclamacions dels esquimals; i el dia mateix de Nadal, al matí, quan sortíen de missa, en el poble den Camacurt, la gent es vegé sobtada al veure venir, pels aires, un aucellaç enorme.

Els pagesos, no sabent de lo que's tractava, varen anar a cercar les escopetes, fent una descàrrega contra l'aparell, que si Déu no hagués disposat que'ls perdigons s'escampessin abans d'arribar al monoplà, el pobre Camacurt hauría baixat fet una torradora.

Veient el nostre turista que tiraven contra d'ell, saludà amb la barretina, lo que bastà per a que'ls camperols el reconeguessin com a amic.

Amb tota felicitat en Camacurt aterriçà a la plaça de l'Iglesia, deixant estupefactes als senzills habitants d'aquell poblet, sobre tot al veure aquelles besties sense potes i amb cara de gat: les foques.

El pare den Camacurt acudí, abraçant al seu fill, i aquest besà repetidament al seu pare, dient-li que s'havía decidit a tornar per a poder menjar el gall en companyía.

— Benvingut sies, fill meu — li respongué el seu pare; — però si has vingut pel gall, ja pots entornar-te'n, perquè hem matat gallina.

— Es lo mateix; la qüestió és que hi hagi tall.

— Veig que no has mudat d'aficions. Recordo que t'agradava més menjar que no pas treballar.

— Sí, és cert; però d'aquí en endavant li prometo portar-me bé. Ara ja he vist el món i sé que entre antropòfags, esquimals i gent que fa pel·lícules, no hi ha més diferencia que entre un cà i un goç. Més m'estimo quedar-me aquí per a treballar els dies de feina i volar amb el meu monoplà els dies de festa.

— Molt bé, nano—cridà son pare, entusiasmat.—Ja no'm sab greu haver-te deixat marxar. Ja ho diuen que'ls viatges van molt bé per als joves.—

I amb aquestes paraules se n'entraren a casa, ont els esperava la clàssica escudella i la carn-d'olla, la sola flaira de la qual va arrencar llàgrimes d'emoció al nostre simpàtic Camacurt.

I aquí acaba l'historia que amb tanta paciencia com benevolença heu vingut llegint, setmana darrera l'altra.

I ara fins a l'any que ve,
o bé d'aquí a una setmana,
en la que us presentaré
el tipu més riolê,
més fresc i més tarambana.

J. M. F.

ELS NOSTRES COL·LABORADORS

— ¿Què vols pendre, Pepet?
— ¿I vostè què pendrà?
— Jo una americana.
— Doncs per a mi faci'm dur uns pantalons.

—¿Que t'han fet la cara nova?
—Ca, no; m'han desfet la que tenía.

De la Ceca a la Meca

L'HOME MÉS FREDOLIC DEL MÓN

Hi ha moltes maneres d'arribar a eminencia en aquest món. Lo essencial és sobressortir, per un concepte o altre, de tots els nostres semblants; lo demés és sols circumstancial.

L'Edisson, per exemple, pot alabar-se d'ésser el primer electricista del món; però no menys motius d'orgull pot posar qualsevol *quidam* en ser considerat com el primer col·leccionista de *cap-i-cues* dels dos hemisferis.

Es de suposar, per consegüent, que'l molt honorable senyor Frank Bemis, ciutadà de Columbus (Ohío), posarà la major vanitat en tenir-se, com es mereix que's tingui, per l'individuu de l'humana especie que, d'ençà que'l món és món, i d'entre tots els països fins ara descoberts, és més sensible al fret.

En efecte: saber-se l'home més fredolic de la terra és cosa per a omplir de satisfacció al que més despreci pugui sentir per les glories humanes.

I anem a veure com, en realitat, mister Frank Bemis és acreedor, en tal concepte, de l'admiració i respecte dels seus semblants.

Durant tot l'any, el senyor Bemis porta al damunt cinc trajos interiors molt tupits, assobre'ls quals es posa un tern de roba gruixudíssima i un abric de pells.

Els peus no'ls descuida, com ho acrediten els cinc parells de mitjons de llana que's posa i unes bótes a prova de glaçades.

Per a dormir, aquest eminent fredolic es vesteix amb cinc trajos de franel·la i es tapa amb cinc mantes de les usuals, unes quantes d'acolxa-

— Mira: diu que a Ripoll ha mort un vell a l'edat de cent-cinc anys. ¡Ja és una bona col·lecció!

— ¿Vols dir que no'n tindria cap de repetit?

des i varis edredons, damunt de tot lo qual s'hi col·loca — mai hi està de més la previsió — l'abric de pells abans esmentat.

Amb tot, mister Frank Bemis assegura que no arriba a conseguir entrar en calor.

El fa tremolar i posar pell de gallina la sola consideració de que'l dia menys pensat algú li pugui pendre el títol de campió del món en lo de ser sensible al fret, això és, que li pugui sortir de trascantó quí, per conseguir entrar un xic en reacció, es faci torrar de viu en viu.

LO QUE VA COSTAR EL DESCOBRIMENT D'AMÈRICA

Un matemàtic parisenc ve dedicant-se, desde fa uns quants anys, amb una paciencia realment admirable, a la gran obra d'esbrinar lo que va costar el descobriment d'Amèrica.

Després de molt viatjar, principalment per Espanya, de regirar arxius i de consultar obres històriques de tota mena, ha conseguit a la fi resoldre aquesta complicada qüestió, i per ell sabem que'l primer viatge de Colón *(tout compris)* va costar no més que 8.000 duros.

Entre altres coses, el matemàtic que'ns ocupa, va trobar un llibre de comptes en el que figuren les tres carabeles valuades en 3.140 duros, i una partida de 400 per a la manutenció dels oficials de bordo.

Els mariners rebíen una suma equivalenta a set pessetes i mitja per dia, però s'havíen de pagar el menjar.

El total d'aquests gastos ve a ésser un xic més de 5.000 duros; però cal afegir-n'hi 3.000 més en concepte d'armament, municions i jocs de cartes per a passar l'estona la marineria, tot lo qual suma en conjunt 8,000 duros, quantitat ben insignificant si es considera l'importancia del descobriment.

En efecte, en els temps que som, per una miseria així un hom no s'arriscaría a descobrir ni els secrets del veí.

Tot s'apuja.

JORDI BUSCA

EL CALENDARI D'EN PATUFET

Com a mostra de l'esplèndid **Calendari d'En Patufet,** que aquests dies s'ha posat a la venda, acompanyem una reducció de la coberta i d'un dels gravats que l'il·lustren i que estàn repartits entre les seves pàgines en una profusió tal, que fa que'l nostre **Calendari** sigui el més artístic de quants es publiquen aquí i a l'estranger.

En el número vinent concretarem lo dels premis al Concurs que s'anuncía en l'esmentat **Calendari.** Per avui sols podem dir que seràn nombrosíssims i selectes.

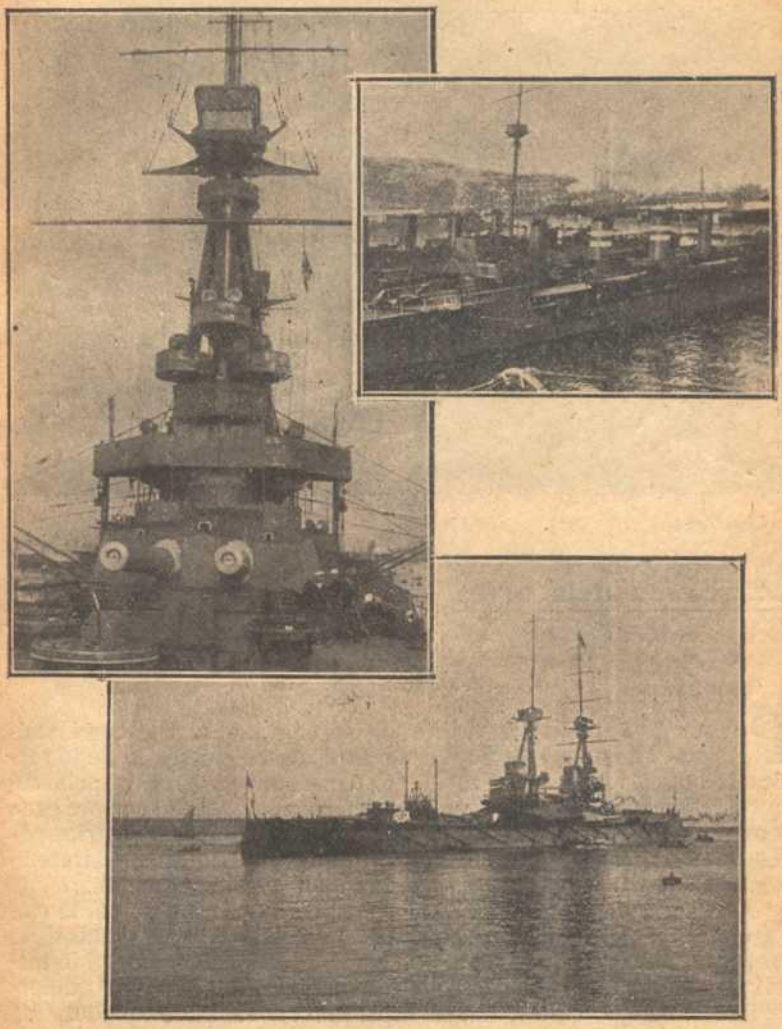

El Nadal den Mossega

En Mossega, que és un tipu
d'aquells que abunden bastant,
que tenen l'òs a l'esquena
d'un volum molt regular
i els agrada la gran vida,
bona taula i millors talls,
es trobava sens un cèntim
en vigilies de Nadal,
i això molt l'encaparrava,
puix no estava disposat
a passar tant grossa festa
sense menjar algún tall.
— Me n'haig de pensar alguna,—
deia el pillet, rumiant.
I al cap d'un quart o mitja hora
ja ho tenía rumiat.
Entrà a una confitería
que estava plena a vessar
i digué a l'amo: — Dispensi.
— ¿Què volíeu?
— Ja veurà:
Venía per oferir-me
per si em volía llogar
per ajudâ a portâ encàrrecs
a domicili.
— Cabalment veniu a posta,
perquè'm falta personal. —
I després de fer els tractes,
en Mossega començà
a incautar-se dels encàrrecs,
prô en lloc d'anâ'ls a portar
a les cases respectives,
els deixava en un tancat,
tornant cap a la botiga
a recullir-ne altres tants.
Després, quan ja feien pila,
va posar-se'ls a menjar,
disfrutant en gran manera
menjant turrons, massapans,
neules, fruites i conserves
i altres coses consemblants.
Però mentres s'atipava
arribà un municipal:
— ¿D'ont has tret aquestes postres?
— Sí... ja veurà... ¿en vol tastar?
Són riquíssimes.
— ¡Trapella!
Digues d'ont ho has robat.
— No les he robat.
— Mentida.
— Li dic que no... Ja veurà,
jo sóc portador d'encàrrecs,
però tant m'han carregat
que, la vritat, no podía
portar-ho amb les dues mans.
— ¿I t'ho menges?
— Al contrari,
lo que faig és empassâm
els dolços cap a la panxa
per a poder-los portar.
— Está bé; l'excusa és bona,
però si et pots tu empassar
els dolços, jo no m'empasso
la raó que m'has donat,
i tot això que ara menges
a la presó ho pairàs. —
I aquesta va ser la causa
que al Mossega va obligar
a passar aquestes festes
com un gall engaviat.

KUKABLANKA

L'ESQUADRA ANGLESA A BARCELONA

Quatre super-dreadnougths i varis creuers, els més grossos i potents del món, han visitat aquests dies el nostre port, essent l'admiració de tothom.

Sastrería. Les caixes de l'impremta.

Cosidores. Planxador. Futures sastreses

Les cases dels orfes

La Casa Provincial de Caritat

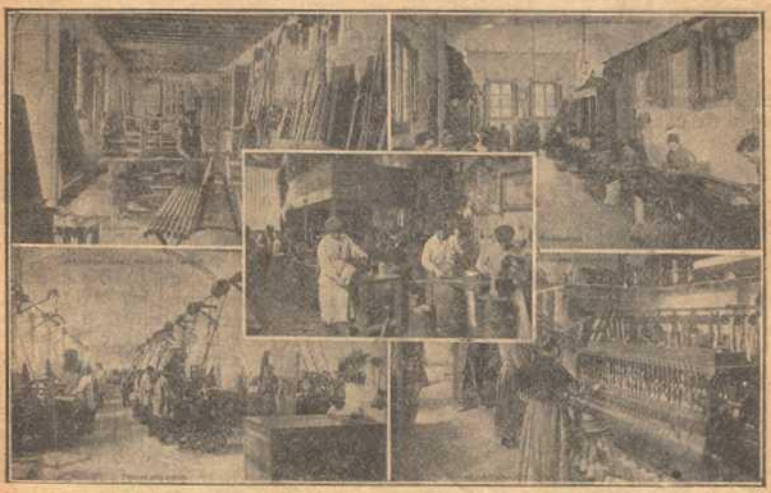
(Acabament)

POTSER és a la Casa de Caritat on són els tallers més ben installats per a que'ls nois puguin sortir d'ells en possessió de la tècnica de l'ofici, i es compendrà el perquè. Sent tant gran la població en l'establiment, surt molt econòmic l'elaborar-se pel seu compte gran nombre de productes, ademés de que'ls oficis i algunes industries poden obtenir gran desenrotllo dintre de la casa amb sols l'entreteniment de l'edifici (noves obres, restauracions, etc.) i del mobiliari.

Així la savonería, la xacolatería, la cereria, el forn de pa, la cuina, etc., a l'ensems que proveeixen amb estalvi a les necessitats de la casa, són altres tallers per a l'aprenentatge dels nois i noies; i lo mateix passa amb el menjador, safreig, planxador, etc., i amb els tallers de fuster, manyà, baster, sastre, espardenyer, sabater, teixidor, impremta, etc.

Es curiós i interessant veure aqueixa part de la nostra Casa de

Taller de fuster. Espardenyers.

Talers mecànics. Taller de manyà. Noies fent rutlles.

Caritat; és bonic veure aquests tallers, on s'hi aprèn treballant de debò, fent feina útil i productiva, i, per lo tant, tenint de resoldre tots els problemes que planteja l'economía i l'aprofitament del temps i del material. Per això no planyem, al parlar-ne, les reproduccions dels tallers, les quals parlen millor que no podríem fer-ho nosaltres en aquest sentit.

LL. F.

Versos de riure

Una substitució

Toc de timbre; la criada
es presenta al salonet:
— ¿Què desitja la senyora?
—Que m'estic morint de set.
—¿Què beurà?
—Una copa d'aigua.
—Això sí que no pot ser.
—¿Còm s'explica?
—Que l'aixeta
ni raja per un remei,
perquè està buit el dipòsit.
—Aleshores ¿què hi farem?
Miri, en lloc d'aigua, serveixi'm
una taceta de tè.—

NYIC

PER A NOSTRES LECTORES

UN JOC INTERIOR DE ROBA BLANCA

A fi de que totes les nenes que més afició tinguin a cusir de blanc, puguin satisfer el seu desig, publico aquest jòc de roba blanca, que's composa de camisa de nit, camisa de dia i calces.

Es de veritable necessitat que, ara que sóu jovenetes, us acostumeu a fer-vos alguna coseta vostra que valgui una mica la pena, com és una camisa o un *cubrecorsé*. No us cregueu pas que sia lo mateix que fer un vestit per a la nina. Sembla que no pugui ésser, però a la pràctica trobareu que per a cusir de blanc es necessita molta paciencia, o no sé si dir-ne una traça especial, sobre tot si es tracta de cusir-ho tot a mà.

En un jòc com el que veieu publicat, no és pas que hi hagi molta feina; per a començar ja he procurat que fos ben senzill; això no vol dir que no heu de mirar-vos força en fer els punts ben petits a les tavelletes i costures. La roba en què és fet aquest jòc se'n diu *cambrai;* està adornat amb un entredoret que va cusit amb un viaix en lloc d'una punta. La camisa de dia porta vuit grupus de tavelletes al davant, per a ornament.

La de nit es corda, com és costum, al davant per medi d'una tapeta d'entredó que ve del carrat. L'ornament de les calces consisteix en un farbalà obert de la mateixa roba, posant-hi també un entredó i un viaix. Ademés, la camisa de nit té de bonic uns dos grupus de tavelletes tant fines com totes les altres.

ROSA

La deixada

La Marieta era la dòna més deixada del món.

Queia a terra qualsevol objecte, no calía pensar pas que fos la Marieta qui el plegués: allí terra es quedava, si per casualitat no'l veia el seu home, que era molt endreçat.

Un dia la Marieta comprà un meló per a postres, i en acabat de dinar li va caure un bocí de pell a terra. Com podeu pensar, no'l va plegar pas la Marieta; però allí mateix trobà son càstig. A l'aixecar-se de la cadira va relliscar amb la pell de meló i es va trencar una cama, quedant coixa per tota la vida.

TERESA BLAY

Extrems

Per a un astròleg, mirar el sol... i Ortega.

Per a una florista, fer un pom... d'escala.

Per a un manyà, fer un pany... de mocador.

Per a un músic, tocar una peça... de roba.

Per a un ferrer, fer una clau... de *do*.

A. CAPELLADES

Santa tranquilitat

Un bon client, molt de la broma, rebé un dia la visita d'un tranquil acreedor.

A l'anunciar-li la minyona el visitant, ell va exclamar:

—Que prengui una cadira i que segui a terra.—

L'acreedor ho sentí; i a l'anar-hi la minyona, així el trobà.

JOAN ANGLI

ENDEVINA, ENDEVINETA

XARADA

Una nota és ma *tercera*,
i ma *segona* és vocal;
és un menjar ma *primera*,
i un nom de dòna el *total*.
Prima-dos és un nom d'home,
prima-tres un instrument,
i la *prima* repetida
la diu a son pare el nen.

A. MARQUÉS

TRIANGLE

. . . . . .
. . . . .
. .

Substituir els punts per lletres, de manera que vertical i horitzontalment es llegeixi: 1.ª ratlla, nom de dòna; 2.ª, producte vegetal; 3.ª, article.

E. C. I.

LOGOGRIF NUMÉRIC

1 2 3 4 5 6 7 — Flor.
4 5 1 2 6 7 — Peça de vestir.
1 2 3 4 7 — Instrument.
4 4 5 3 — Animal.
3 4 2 — Líquid per amanir.
4 7 — Nota musical.
6 — Consonant.

SALVADOR JORNET

TARGETA

S. Giralt Mola
TIANA

Formar amb aquestes lletres, degudament combinades, el títol d'una obra catalana i el nom i cognom de son autor.

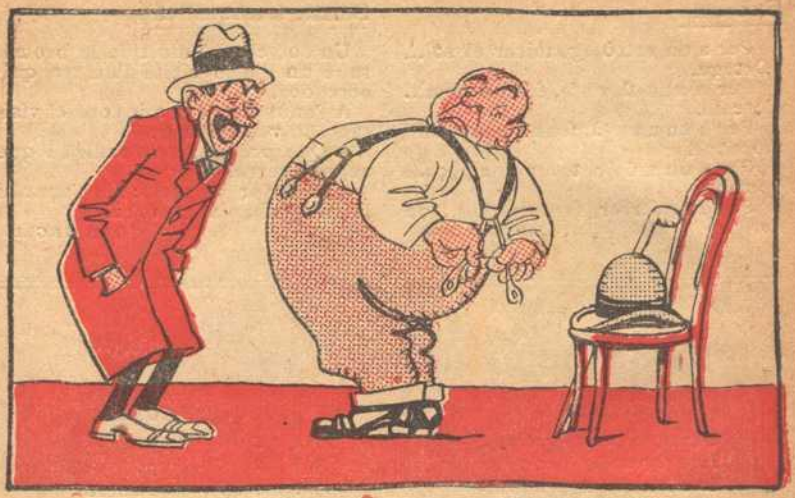
EUDALT CASERAS IGLESIAS

SOLUCIONS A LO INSERTAT EN EL NÚMERO ANTERIOR

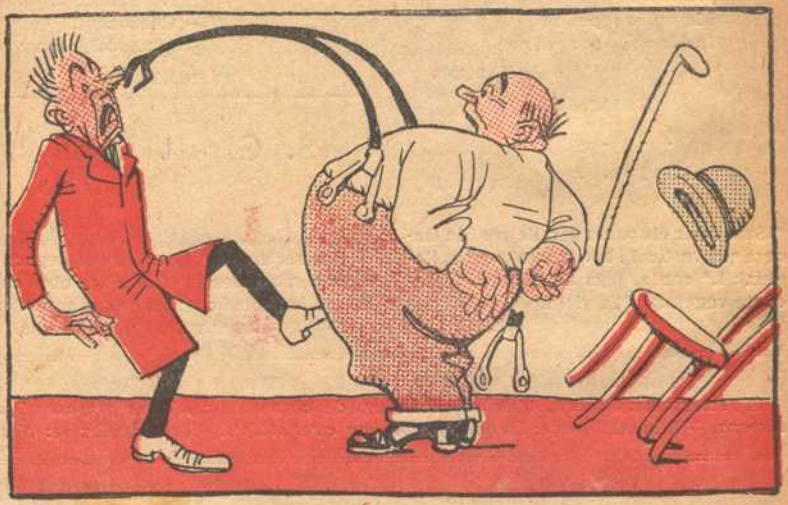
A l'anagrama: *Sombra, Ambròs.* — A la fuga de consonants: *L'home proposa i Déu disposa.* — A la semblança: *En que tots dos han estat soldats.* — A l'ambidextre: *Nas.*

Redacció i Administració: Cardenal Casañas, 4 (Riera del Pi)

BARCELONA. — Imprenta de FIDEL GIRÓ, carrer de Valencia, núm. 233

Qui es burla del del costat

té un càstig que fa fredat.